

2012 MAJANDUSAASTA ARUANNE

Ärinimi	MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond
Registrikood	80206477
Aadress	Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn
Telefon	667 1800
Elektronpost	lkf@lkf.ee
Veebileht	www.lkf.ee
Majandusaasta	1. jaanuar - 31. detsember
Juhatuse esimees	Mart Jesse

SISUKORD

1	Tegevusaruanne.....	3
2	Raamatupidamise aastaaruanne.....	6
	Finantsseisundi aruanne	6
	Tulude ja kulude aruanne.....	6
	Rahavoogude aruanne.....	7
	Netovara muutuste aruanne.....	7
3	Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
	<i>Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest</i>	<i>8</i>
	<i>Lisa 2. Juhtkonna hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud.....</i>	<i>17</i>
	<i>Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine</i>	<i>18</i>
	<i>Lisa 4. Raha ja raha ekvivalendid.....</i>	<i>23</i>
	<i>Lisa 5 . Finantsinvesteeringud.....</i>	<i>23</i>
	<i>Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest</i>	<i>23</i>
	<i>Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded.....</i>	<i>24</i>
	<i>Lisa 8. Immateriaalne põhivara</i>	<i>25</i>
	<i>Lisa 9. Materiaalne põhivara</i>	<i>25</i>
	<i>Lisa 10. Muud kohustused.....</i>	<i>26</i>
	<i>Lisa 11. Kohustused kindlustustegevusest</i>	<i>26</i>
	<i>Lisa 12. Kohustuste ja varade piisavuse test</i>	<i>26</i>
	<i>Lisa 13. Muud tulud</i>	<i>28</i>
	<i>Lisa 14. Kulud</i>	<i>28</i>
	<i>Lisa 15. Neto esinenud kahjunõuded</i>	<i>29</i>
	<i>Lisa 16. Kahjude kujunemine</i>	<i>29</i>
	<i>Lisa 17. Rendilepingud</i>	<i>30</i>
	<i>Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega.....</i>	<i>30</i>
	<i>Lisa 19. Tingimuslikud kohustused.....</i>	<i>32</i>
	<i>Lisa 20. WinCABASE litsentsileping.....</i>	<i>32</i>
	<i>Lisa 21. Kõrgendatud kindlustusmaksete kogumine läbi Lepinguta sõidukite menetluse (LSM).....</i>	<i>33</i>
	<i>Lisa 22. Bilansipäevajärgsed sündmused</i>	<i>33</i>
4	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	34
5	MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	35

1 TEGEVUSARUANNE

Üldandmed

Mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) on liikluskindlustuse süsteemi toimimist toetavaid teenuseid osutav organisatsioon. LKFi asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004 aastal ja on 1992. aastal asutatud samanimelise avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKF on registreeritud ja tegutseb Eestis.

LKF on liikluskindlustuse garantiifond liikluskindlustuse seaduse mõistes. Selles sätestatud raames hüvitab garantiifond kahjusid, mis on tekitatud kindlustamata ja tundmatuks jäänud sõidukite poolt, haldab liikluskindlustuse infosüsteemi, täidab kompensatsiooniorani ja teabekeskuse funktsioone, on piirikindlustuse kindlustusandjaks ja Rohelise Kaardi süsteemi rahvuslikuks bürooks, korraldab kahjuennetustegevust ja kindlustusvaidluste lahendamist. LKF kogub ja säilitab vahendeid juhuks, kui kannatanutel ei ole võimalik saada hüvitist kindlustusandja maksevõimetuse tõttu. LKF on moodustanud seltsingu Eesti Kindlustusseltside Liiduga kindlustussektori koostööülesannete säästlikuks täitmiseks.

Majandustulemused

LKFi 2012. aasta tulemiks kujunes 62,2 tuhat eurot kasumit. Eelmise aasta tulemit oli 208,3 tuhat eurot kahjumit. LKFi bilansimaht aruandeperioodi lõpus oli 13 699,6 (2011: 13 942,6) tuhat eurot, mille hulgas netovara suurus oli 9 887,7 (2011: 9 825,5) tuhat eurot.

Põhiliste tegevusvaldkondade panus tulemit kujunemisel oli järgnev: piirikindlustus 32,6 (2011: 19,2) tuhat eurot, investeeringud 214,8 (2011: miinus 398,5) tuhat eurot, edasikindlustus miinus 111,3 (2011: 44,4) tuhat eurot ning garantiifondi tegevused miinus 73,8 (2011: 126,6) tuhat eurot. LKFi liikmemaksude suurus oli 1 622,9 (2011: 1 669,1) tuhat eurot.

Investeeringute tootlus aasta algusest oli 1,79% (2011: 2,32%) aasta baasil. Finantsinvesteeringute portfelli maht on perioodi lõpus 11 946,5 (aasta alguses 12 122,6) tuhat eurot. Portfell koosneb peamiselt võlainstrumentidest ning krediiturgudel toimuv kriis on mõjutanud varasemal perioodil tehtud investeeringute kvaliteeti, kuid juhtkond ei näe otsest vajadust järsult muuta olemasolevat varade jaotust.

2012. juhtumiaasta garantiifondi nõuete summa oli 681,1 (2011: 503,5) tuhat eurot, olles aastaeelarves prognoositust kolmandiku võrra suurem. Erinevus eelarvega tuleneb kolmandiku võrra suuremast kahjujuhtumite arvust, samas on keskmine kahjusumma 10% väiksem Aruandeperioodil tehti garantiifondi vahenditest 1303 väljamakset summas 676,6 (2011: 989 tk; 436,2) tuhat eurot. 2012 registreeriti 1013 (2011: 814) garantiifondi poolt hüvitatavat kahjujuhtumit.

Liikmemaksude summa kahanes eelmise aastaga võrreldes paari protsendipunkti võrra, tulenedes liikmemaksu baasi (liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed) kahanemisest 1,3% võrra, 62,2 miljoni euroni. LKFi liikmemaksu arvestatakse kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (2012, 2011: 3 000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud nn mahuosa. 2012. aastal oli mahuosa suuruseks 2,03% (2011: 2,04%). Aasta kokkuvõttes moodustasid liikmemaksud 2,61% turu mahust (2011: 2,65%). Järgmisel majandusaastal on fikseeritud makse suuruseks 3 000 eurot kuus ja mahuosa määraks kujuneb 2,25 protsenti.

LKFi tegevuskulud aruandeperioodil olid 1 709,3 tuhat eurot, ehk 3,7% võrra rohkem eelmise aastaga võrreldes. Eelarvega võrreldes tehti aasta jooksul kulusid 9,0% ehk 141,3 tuhande euro võrra vähem, millest olulise osa moodustab infotehnoloogia arenduste kasutuselevõtu edasilükkumine.

Kokku prognoositi aastaeelarves majandusaastaks null-eurost tulemit. Aasta tulemit avaldas positiivset mõju garantiifondi varasemate aastate kindlustustehniliste eraldiste vähenemine 188,1 tuhat eurot ning 141,3 tuhande euro võrra plaanitust väiksemad tegevuskulud. Vastupidiselt mõjus eraldiste suurenemine edasikindlustusportfellis 111,3 tuhat eurot ning plaanitust väiksemad investeeringutulud 55,7 tuhat eurot.

Organisatsioon ja juhtimine

LKFi põhikirjalised juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Üldkoosolekul osalevad LKFi liikmed põhimõttel 'üks liige, üks hääl'. 2012. aasta jooksul kogunesid liikmed üldkoosolekule kaks korra: aastaaruande ning fikseeritud liikmemaksu määra kinnitamiseks, põhikirja muutmiseks ning uue nõukogu valimiseks.

Nõukogu

Nõukogu on kuueliikmeline ja selles on esindatud kindlustusandjad, kelle ärimaht kokku peab olema vähemalt 2/3 kohalikust liikluskindlustuse turust. 2012 aastal olid nõukogus esindatud kindlustusandjateks Ergo, IF, Inges, Gjensidige, Salva ja Seesam, nende turuosa oli 2012. aastal 78 (2011: 82) protsenti. Nõukogu liikmete tasud koos maksudega olid aruandeaastal 18,3 (2011: 19,4) tuhat eurot.

Aruande allkirjastamise seisuga on nõukogus esindatud kindlustusandjad: Ergo, Gjensidige, IF, Inges, Salva ja Seesam.

Juhatus

Kolmeliikmelisse juhatusse kuuluvad Mart Jesse, Hillar Lõhmussaar ja Andres Piirsalu. Teenistuslepingud kehtivad kuni 30.09.2013. Juhatusel liikmete tasud koos maksudega olid aruandeaastal 173,2 (2011: 161,3) tuhat eurot. Kompensatsiooni suurus juhatuse liikme ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

Töötajad

Peale juhatuse liikmete töötas organisatsioonis aruandeperioodi lõpu seisuga 16 töötajat (2011: 17) täiskohaks ümardatult, kelle töötasu koos maksudega oli aruandeperioodil 450,9 (2011: 448,5) tuhat eurot.

Arengud aastal 2012

Möödunud aastal juurutas LKF mitmeid uusi teenuseid ja pani erilise rõhu liikluskindlustuse andmekvaliteedi parandamisele. Samuti alustas LKF ettevalmistustega uue liikluskindlustuse seaduse rakendamiseks ja jätkas liikmete infosüsteemide liidestamisega LKF uue infosüsteemiga (RELIKA).

Aasta alguses korraldati ümber ja muudeti efektiivsemaks kahjukäsitluse praktika. Eelnevatel aastatel praktiseeritud teenuse sisseostmine kindlustusandjatelt asendati tuvastamata, kindlustuskaitseta ja kindlustuskohustuseta sõidukite poolt tekitatud kahjude tuvastamine ja hüvitamine LKF enda poolt. Uute teenustena juurutati eksperdi teenus sõiduki turuväärtuse hindamiseks, liikluskindlustuse teenuse võrdlus LKF kodulehel ja pakuti liikmetele välja teenus isikukahjude käsitlemiseks ja administreerimiseks.

Jätkus liikluskindlustuse registri analüüsimooduli arendamine ja turuülese praktika ühtlustamine (nt. isikukahjud ja käibemaks). LKF muutis perioodi jooksul efektiivsemaks liikluskindlustuse tehniliste aruannete kogumise ja monitoorimise protsessi.

Arengud aastal 2013

2013. aasta peamisteks märksõnadeks on ettevalmistused uue liikluskindlustuse regulatsiooni jõustumiseks eeldatavasti 2014. aasta kevadel ja liikmete jätkuv infosüsteemide liikluskindlustuse registriga liidestamise korraldamine, liikluskindlustusregistri analüüsimooduli arendamine, liikluskindlustuse registri andmete kvaliteedi parandamine ning selle tagamiseks uute rutiinide ja protsesside käivitamine ning uute liikmetele pakutavate teenuste arendamine. Samuti on seatud eesmärgiks LKFi ja tema liikmete vahel kuni 2004 kindlustusaastani sõlmitud edasikindlustuse lepingute lõpetamine ja sellest lähtuva finantsriski vähendamine.

2013. aastal 3. juulil lõpeb 2008 Rootsi ettevõttega Consulting AB sõlmitud litsentsileping sõidukite keretööde normeerimistarkvara WinCAB kasutamiseks. Alustatud on läbirääkimisi uue lepingu sõlmimiseks.

2013.a. märtsis lõpetab teenuste osutamise QBE Insurance Europe Ltd. Eesti filiaal, kuid jääb edasi LKF liikmeks. Aruande koostamise ajaks ei ole lõplikult teada, kuidas korraldatakse kahjukäsitluse protsess peale kontori sulgemist. LKF jälgib olukorda ja üritab vältida kahjukäsitluse ümberkorraldamisega kaasnevat negatiivset mõju klientidele ja liikluskindlustuse süsteemile tervikuna. Hetketeadmise alusel ei nõua see LKFit lisaressursside kaasamist. 2013.a. kevadel astus LKF liikmeks Poola suurim kindlustusandja PZU, kes alustab eeldatavalt liikluskindlustuse pakkumist 2013 teisel poolaastal.

Olulisemad finantsnäitajad

31. detsembri seisuga või aasta kohta tuhanded eurod, va suhtarvud	2012	2011
Aruandeperioodi kohta		
Tulu liikmemaksust	1 623	1 669
Tulu teenitud preemiatest	128	192
Bruto kahjunõuded	-337	166
Bruto kulud	-1 709	-1 648
Kahjukäsitluskulude suhe	11.6%	25.4%
Perioodi lõpu seis		
Varad kokku	13 700	13 943
Investeeringute osatähtsus varades	87.2%	86.9%
Netovara osatähtsus varades	72.2%	70.5%
Kindlustustehniliste eraldiste osatähtsus varades	26.9%	28.4%
Tulemuslikkust väljendavad näitajad		
Investeeringute tulem	216	-397
Tulem	62	-208
Netovaratootlus	0.6%	-2.1%
Varade tootlus	0.5%	-1.5%
Investeeringute tootlus	1.8%	-3.2%
Turu koondnäitajad		
LK eraldised turuosalisel	77 940	73 152
Netovara	9 888	9 826
Nõutav omavahendite miinimum (=> 10%, LKindIS § 67 ¹)	12.7%	13.4%
Liikmemaksu baas	62 210	63 021
Efektiivne liikmemaksu määr	2.6%	2.6%

Finantsnäitajate selgitused:

bruto kahjunõuded	makstud kahjud – tagasinõuded + eraldise muutus
kahjukäsitluskulude suhe	kahjukäsitluskulud / bruto makstud kahjud- (- tagasinõuded)
netovara tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine netovara
varade tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine varade maht
investeeringute tootlus	investeeringute tulem / perioodi keskmine investeeringuportfelli maht
efektiivne liikmemaksu määr	liikmemaks / liikmemaksu baas (e liikmete kogutud kindlustusmaksed)

2 RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

VARA	31.12.2012	31.12.2011	Lisa
Raha- ja pangakontod	258 283	19 446	4
Finantsinvesteeringud	11 946 513	12 122 571	5
sh õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	282 899	0	
lunastustähtajani hoitavad	1 500 613	1 823 838	
tähtajalised hoised	10 163 001	10 298 733	
Varad edasikindlustuslepingutest	99 037	156 799	6
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	580 595	830 881	7
Immateriaalne põhivara	735 058	737 815	8
Materiaalne põhivara	80 121	75 087	9
VARA KOKKU	13 699 607	13 942 599	
KOHUSTUSED JA NETOVARA			
Kohustused	3 811 866	4 117 086	
Kohustused kindlustustegevusest	3 682 397	3 953 343	11
sh. kohustused kindlustuslepingutest	2 760 196	2 763 781	
kohustused tegevusest garantiifondina	922 201	1 189 562	
Muud kohustused	129 469	163 743	10
Netovara	9 887 741	9 825 513	
Ülekantud netovara ühingu loomisel	4 723 085	4 723 085	
Reservid	255 647	255 647	
Eelmiste perioodide tulem	4 846 781	5 055 051	
Aruandeperioodi koondtulem	62 228	-208 270	
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	13 699 607	13 942 599	

TULUDE JA KULUDE ARUANNE

	2012	2011	Lisa
TULUD			
Tulu teenitud preemiatest	127 955	192 378	
sh preemiad piirikindlustuslepingutest	30 105	26 040	
tulu kõrgendatud kindlustusmaksetest	97 850	166 338	
Tulu liikmemaksust	1 622 866	1 669 102	18
Edasikindlustuse maksed	-101 111	-100 000	
Tulu finantsinvesteeringutelt	215 568	-397 227	5
Muud tulud	334 172	322 049	13
Tulud kokku	2 199 450	1 686 302	
Neto esinenud kahjunõuded	-427 938	-246 145	15
KULUD			
Kahjukäsitluskulud	-123 609	-178 871	
Administratiivkulud	-852 941	-775 215	
Muud tegevuskulud	-732 734	-694 341	
Kulud kokku	-1 709 284	-1 648 427	14
ARUANDEPERIOODI TULEM	62 228	-208 270	
ARUANDEPERIOODI KOONDTULEM	62 228	-208 270	

Lisad lehekülgedel 8 kuni 33 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(sisse + välja -)	2012	2011	Lisa
Rahavood põhitegevusest	-1 007	55 188	
Laekunud liikmemaks	1 632 012	1 628 777	
Laekunud preemiad	175 122	167 176	
Laekunud muud tulud	494 225	491 027	
Makstud hüvitised	-945 161	-687 011	
Laekunud regressid	423 963	292 021	
Makstud väljamineva edasikindlustuse preemiad	-101 111	-100 000	
Laekunud edasikindlustusandjatelt	86 102	20 704	
Laekunud edasikindlustusvõtjatelt	0	837	
Laekumised edasikindlustuse puuli	0	141 991	
Maksed edasikindlustuse puulist	0	-141 991	
Makstud tegevuskulud	-1 766 159	-1 758 343	
Rahavood investeerimistegevusest	239 844	-134 761	
Finantsinvesteeringute soetamine/lunastamine	391 620	226 081	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-151 776	-360 842	8;9
Rahavood kokku	238 837	-79 573	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	19 446	99 019	
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS	258 283	19 446	4

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Ülekantud netovara ühingu loomisel	Reservid	Eelmiste perioodide tulem	Aruandeperioodi tulem	Kokku
Netovara 31.12.2010	4 723 085	255 647	4 601 957	453 094	10 033 783
Eelmiste perioodide tulem	0	0	453 094	-453 094	0
Aruandeperioodi koondtulem	0	0	0	-208 270	-208 270
Netovara 31.12.2011	4 723 085	255 647	5 055 051	-208 270	9 825 513
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	-208 270	208 270	0
Aruandeperioodi koondtulem	0	0	0	62 228	62 228
NETOVARA 31.12.2012	4 723 085	255 647	4 846 781	62 228	9 887 741

Lisad lehekülgedel 8 kuni 33 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

3 RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest

Üldine informatsioon

Mittetulundusühingu Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004 ja on 1992. aastal asutatud avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKFi juriidiline aadress on Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn.

Aruande kinnitamise seisuga on LKFi liikmeteks järgmised Eestis tegutsevad kahjukindlustusseltsid: BTA Kindlustuse Eesti filiaal, Codan Kindlustuse Eesti filiaal, ERGO Insurance SE, IF P&C Insurance AS, Inges Kindlustus AS, Gjensidige Baltic Eesti filiaal, QBE Insurance (Europe) Limited Eesti filiaal, Salva Kindlustus AS, Seesam Insurance AS, Swedbank P&C Insurance AS.

LKF on liikluskindlustuse süsteemi toimimist toetavaid teenuseid osutav organisatsioon. LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- 🔗 liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab lepingu sõlmima (piirikindlustus) või kahjud hüvitama (garantiifondi roll);
- 🔗 edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LFK kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Juhatus koostas ja allkirjastas raamatupidamise aruande 27. märtsil 2013. Majandusaasta aruande, mille osaks on ka raamatupidamise aastaaruanne, kinnitab mittetulundusühingu üldkoosolek. Üldkoosolekul on õigus juhatuse koostatud aruanne jätta heaks kiitmata ja nõuda uue aruande koostamist.

Koostamise alused

LKFi 2012. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (edaspidi IFRS EU) nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Uued jõustunud ning jõustuvad standardid on toodud Lisa 1, lk 16.

Kõiki arvestuspõhimõtteid, mis on esitatud Lisas 1 on rakendatud täies ulatuses järjepidevalt, kui ei ole märgitud teisiti.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju bilansipäeva seisuga esitatud LKFi varadele, kohustustele, tuludele ja kuludele. Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid on toodud Lisas 2.

Aruandes esitatud väärtused on ümardatud ühe euro täpsuseni, kui ei ole märgitud teisiti.

Arvestus- ja esitusvaluuta

LKFi arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse nõudmiseni ning soetamisel kuni 3 kuulise tähtajaga tähtajalisi hoiuseid pangas.

Välisvaluutapõhised tehingud ja kirjed

Tehingud välisvaluutas kajastatakse raamatupidamises tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Aruandes on valuutapõhised varad ja kohustused ümber hinnatud bilansi kuupäeval kehtinud Eesti Panga valuutakursi järgi. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes periooditulu- ja kuluna.

Finantsvarad

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist klassifitseeritakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse vastavalt IAS 39-le:

- 🔗 õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad;
- 🔗 lunastustähtajani hoitavad finantsvarad;
- 🔗 müügivalmis finantsvara;
- 🔗 laenud ja nõuded.

Finantsvaradena õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatakse kauplemise eesmärgil (st vara on omandatud peamiselt edasimüügi eesmärgil lähitulevikus) hoitavaid finantsvarasid ja muid finantsvarasid, mis on LKFi poolt algsel kajastamisel nõnda määratletud. Tuletisinstrumendid kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaks, kui neid ei ole kajastatud riskimaandamisinstrumentidena.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvelevõtmisel finantsvarana õiglases väärtuses läbi tulude ja kulude aruande:

- 🔗 kui nimetatud klassifikatsioon vähendab hindamisest tulenevaid ebakõlasid
- 🔗 kui õiglast väärtust hinnatakse kooskõlas dokumenteeritud riskipoliitika ja investeerimisstrateegiaga ning raporteerimine juhtkonnale toimub samadel alustel.

Siaa gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses (ei sisalda tehingukulusid). Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse antud kategooria finantsvarasid nende õiglases väärtuses (ehk turuhinnas) ning väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse perioodi tulude ja kulude aruandes.

IFRS 7-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad ettevõtte oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

I tase – noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustustele aktiivsetel turgudel. See aste hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtpapereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.

II tase – muud sisendid kui 1. astmes sisalduvad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse osas jälgitavad kas otse (hindadena) või kaudselt (on tuletatud hindadest).

III tase – vara või kohustuse sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See aste hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on börsil noteeritud väärtpapierite puhul nende viimane ostunoteering. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud ostutehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega). Valuutaforwardi tehingute puhul hinnatakse õiglast väärtust aruandekuupäeva forwardkursist lähtuvalt.

Lunastustähtajani hoitavate investeeringutena kajastatakse finantsvarasid, mis ei ole tuletisinstrumendid ja mis on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtaegadega, kusjuures LKF kavatses ja on suuteline antud varasid lunastustähtajani hoida. Lunastustähtajani hoitavad investeeringud võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses koos tehingukuludega ja kajastatakse seejärel nende korrigeeritud soetusmaksumus. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Laenud ja nõuded on fikseeritud maksetega finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumendid ning mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses koos

tehingukuludega. Edaspidi kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

LKF ei ole aruandeperioodil klassifitseerinud ühtegi finantsvara “müügivalmis finantsvaraks”.

Kõik tehingud finantsvaradega kajastatakse tehingu väärtuspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui LKF kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine

LKF hindab igal bilansipäeval finantsvarade allahindamise vajadusele viitavaid asjaolusid. Juhul kui finantsvara väärtus on langenud, siis kajastatakse muudatus läbi tulude ja kulude aruande.

Finantsvarade väärtus on langenud, kui hindamise vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, mis selgusid pärast positsiooni esmast kajastamist ja need omavad usaldusväärselt mõõdetavat mõju tuleviku rahavoole. Objektiivne asjaolu, mis viitab väärtuse langusele on ettevõttele kättesaadav informatsioon nagu näiteks:

- 🔍 võlgniku olulised finantsraskused;
- 🔍 lepingutingimuste rikkumine, sealhulgas maksete mittetähtaegne laekumine;
- 🔍 finantsvara aktiivse turu kadumine;
- 🔍 muu informatsioon, mis viitab olulisele muudatusele oodatud tuleviku rahavoogudes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete või lõpptähtajani hoitavate väärtpaberite väärtuse muutumisest tekkinud kahju on bilansilise maksumuse ja sisemise intressimääraga diskonteeritud tuleviku rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi nõuete allahindluse konto ja tekkinud kahju kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Nõuete hindamisel analüüsitakse iga nõuet eraldi, v.a kogumina käsitletavate kahjujuhtumite tagasinõuete puhul. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenähtena. Tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmaksude nõuete tuleviku rahavoogude nüüdisväärtused on leitud, kasutades sisemist intressimäära (vt mudeli kirjeldust lk 26).

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded hindab juhtkond lootusetuks, kui on teada asjaolud, et nende nõuete laekumist ei toimu, kuna kohustatud isik on likvideerunud, pankrotimenetlus on lõpetatud ja pankrotivarast väljamakseid rohkem ei tehta, vms. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja ning nendega tegelemine lõpetatakse.

Kui järgnevatel aruandeperioodidel allahinnatud vara väärtus kasvab (näiteks krediidireitingu paranemine), siis esialgselt kajastatud allahindlus tühistatakse. Tühistatud allahindlus kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Ettemakstud kulud

Ettemakstud kuludena näidatakse tulevaste perioodide kulude ettemaksed, sealhulgas LKFi poolt edasikindlustusandjatele tasutud edasikindlustuse preemia (mis garantiifondi tegevuse eripärast tulenevalt on lepingujärgne fikseeritud summa), mida periodiseeritakse vastavalt lepingus toodud kindlustusaastale.

Materiaalne põhivara

Põhivarana võetakse arvele rohkem kui ühe aastase kasutusajaga varad. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline,

et LKF saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse nende tekkimise perioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. LKFi bilansis oleva põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 4-10 aastat.

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. LKFi bilansis oleva immateriaalse põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 2-5 aastat.

Juhul kui immateriaalse põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on immateriaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

LKFi bilansis on immateriaalse põhivarana kajastatud väljaminekud liikluskindlustuse infosüsteemi arendamisele ja tarkvara litsentsidele .

Kapitali- ja kasutusrent

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

LKFi kui rentniku kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude ja kulude aruandes kuluna.

LKF kui rendileandja

Kasutusrenti tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule LKFi bilansis kajastatavale varale. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes LKFis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad esmased kulutused kajastatakse rendileandja bilansis varana (renditava varaga samal kirjel) ja amortiseeritakse kulusse rendiperioodi jooksul proportsionaalselt renditulu kajastamisega.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad, ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kasutades sisemist intressimäära.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või LKFiil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

Netovara

LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Vastavalt põhikirjale jagatakse LKFi lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel organisatsioon on loodud ja tegutseb ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

'Ülekantud netovara ühingu loomisel' tekkis varade, õiguste ja kohustuste üleandmisel 01. oktoobril 2004.a. Eesti Liikluskindlustuse Fond (likvideerimisel) poolt MTÜ-le Eesti Liikluskindlustuse Fond. LKindS § 67¹ lg 5 kohaselt loetakse MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond avalik-õigusliku Eesti Liikluskindlustuse Fondi üldõigusjärglaseks.

Netovara kirjel 'Reservid' on kajastatud 2004. aasta tulemi arvelt moodustatud reserv piirikindlustuse kahjude katteks.

Saldeerimine

Finantsvarasid ja –kohustusi tasaarveldatakse ainult juhul, kui selleks eksisteerib lepinguline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

Kindlustustegevus

LKF sõlmib või on sõlminud kahesuguseid IFRS 4 definitsioonidele vastavaid kindlustuslepinguid – piirikindlustus - ja edasikindlustuslepingud. Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutele on LKFiil kindlustusportfelli ülevõtmise käigus tekkinud kohustused seltside maksejõuetusest. Garantiifondi riskid – kindlustuskaitseta ja tuvastamata sõidukiga põhjustatud kahjud ei tulene lepingutest, mistõttu ei rakendu garantiifondiga seotud riskidele ja kohustustele IFRS 4.

Kindlustuslepingud

IFRS 4 nõuab kindlustuslepingute klassifitseerimist finantsarvestuse mõistes kindlustus- ja investeerimislepinguteks, sõltuvalt sellest, kas lepinguga kaasneb märkimisväärne kindlustusrisiki edasiandmine. Kindlustusleping on leping, mille alusel LKF võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusrisiki, kokkuleppesega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tulevikusündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Piirikindlustuse andjana sõlmib LKF klientidega lühiajalisi (maksimaalselt 12 kuud) kindlustuslepinguid, millede on põhiliste riskidena kaetud varaga seotud kahjud ja vara hävimine, isikute vastutus või lühiajalised tervisekahjud.

Edasikindlustuse andjana on LKF sõlminud lepinguid aastatel 1996 kuni 2004.

Kõik LKFi poolt väljastatud kindlustuspoliisid on IFRS 4 mõistes kindlustuslepingud.

Tulu kindlustuslepingutest

Preemiana näidatakse kindlustuslepingu järgsed saadud ja saadaolevad kindlustusmaksed. Preemiad kajastatakse lähtudes kindlustuslepingu jõustumise kuupäevast. Preemiatuluna ei kajastata ettemakseid kindlustusvõtjatelt.

Edasikindlustustegevus

LKFi kui edasikindlustusvõtja poolt makstud edasikindlustuse preemiad ja saadud hüvitised kajastatakse tulude ja kulude aruandes ja finantsseisundi aruandes brutomeetodil. Lepingujärgne fikseeritud preemia makstakse kord poolaastas ja summad periodiseeritakse võrdsete maksetena kogu lepinguperioodi peale.

Neto esinenud kahjunõuded

Esinenud kahjunõuetaena näidatakse aruandeperioodil väljamakstud kahjud, kahjunõuete eraldiste muutus ning esitatud tagasinõuete summad ning summad jääkvara realiseerimisest, millest on maha arvatud ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja edasikindlustusandja poolt hüvitatava osa muutus.

Edasikindlustuslepingutest tulenevate varade allahindamise vajadus määratakse, kasutades sama meetodit, millega hinnatakse nõuete allahindamise vajadust. Kirjeldus on toodud peatükis 'Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine'.

Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutest tulenevatele kahjunõuetele hüvitab LKF ülevõetud pankrotistunud ASA- ja Ühiskindlustuse kindlustuslepingute poolt tekitatud kahjusid.

Kindlustustegevus – kohustuste arvestus

Kindlustustegevusest tulenevate kohustuste arvestus on kaheetapiline. Esiteks peetakse kohustuste üle arvestust kasutades arvutusmeetodeid, mis baseeruvad rahvusvaheliselt üldtunnustatud kindlustusmatemaatilistel põhimõtetel.

Teiseks viiakse bilansipäeva seisuga läbi kohustuste piisavuse test, mis võtab arvesse jooksvaid hinnanguid lepingutest tulevate rahavoogude kohta (arvestades turul valitsevaid intressimäärasid ning inflatsiooni ja suremuse ootusi).

Ettemakstud preemiate eraldis

Ettemakstud preemiate eraldis moodustub üksiklepingute ettemakstud preemiate eraldistest ning seda arvutatakse iga kindlustuslepingu ja lisalepingu kohta eraldi brutopreemiate põhjal *pro rata temporis* meetodil.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse enne bilansipäeva toimunud kahjujuhtumite lõplike või hinnanguliste väljaminekute katteks. Rahuldamata nõuete eraldis (RNE) koosneb:

- ☞ käsitletud, kuid väljamaksmata kahjudest;
- ☞ teadaolevatest registreeritud, kuid käsitlemata kahjudest (RBNS);
- ☞ esinenud, kuid teatamata kahjudest (IBNR);
- ☞ liikluskindlustuspensioni eraldistest (PE);
- ☞ möödumata riskide eraldisest;
- ☞ kahjukäsitluskuludest, mis on arvatud kahjujuhtum kahjujuhtumi haaval (RBNS) ja arvestades kogu Eesti liikluskindlustuse kahjustatistika (IBNR).

Kohustused edasikindlustuslepingutest (sh edasikindlustusandja osa eraldistes) arvutatakse seltside poolt esitatud andmete alusel kahjujuhtumite kaupa arvestades vastavate lepinguaastate vastutuse piirmäärasid. Seltsidelt kogutud andmete alusel leitud tulemused on kontrollitud pisteliselt tehniliste aruannete ja liikluskindlustuse infosüsteemis kajastatud andmetega ning vajadusel on sisse viidud täpsustused.

Kohustuste piisavuse test

Kui bilansipäeval läbi viidud kohustuste piisavuse testi tulemusena leitud väärtus on suurem kohustuste bilansilisest väärtusest, siis kajastatakse tekkiv puudujääk kohe tulude ja kulude aruandes, hinnates esialgselt alla kapitaliseeritud väljaminekuid, äriühenduste käigus ülevõetud varasid või suurendatakse vahe võrra bilansis vastavate eraldiste ja finantskohustuste suurust. Kui testiga saadud väärtus on väiksem, kajastatakse bilansis eraldiste ja finantskohustustena nende bilansilist väärtust (vt ka lisa 12 toodud testikirjeldust).

Testides on käsitletud kindlustuslepingutest (IFRS 4) tulenevaid kohustusi.

Tegevus garantiifondina

Tulu liikmemaksust

Liikmemaks kajastatakse tuluna hetkel, kui selle laekumine on praktiliselt kindel, võttes arvesse perioodi, mille eest see on tasatud.

Liikmemaksu arvestatakse LKFi liikme poolt kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse maksumäära kaudu. LKFi liikmemaks kujuneb kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (aastatel 2012 ja 2011 3000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud nn mahuosa. 2012. aastal on mahuosa suuruseks 2,03% (2011: 2,04%). Maksumäära suuruse otsustab juhatuse esitatud eelarve alusel nõukogu.

Tulu kõrgendatud kindlustusmaksest

Kogutud kõrgendatud kindlustusmaksed kajastatakse preemiatuluna. Kõrgendatud kindlustusmakset arvutatakse nende sõidukite suhtes, kellel puudub kehtiv kindlustusleping. Arvutuses kasutatav maksemäär on kolmekordne vastav keskmine kindlustusmaks.

Kahjunõuded ja kohustused

LKF täidab garantiifondina liikluskahju tekitanud isiku kindlustusandja kohustusi, kui kahju tekitati:

- ☞ tuvastamata sõidukiga;
- ☞ kindlustuskaitseta sõidukiga.

LKFil on õigus kahju põhjustajalt hüvitatud summad koos käsitluskuludega tagasi saada.

LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule juhtumeid, mis on põhjustatud sõidukiga, mille omanikuks on teatud riigiasutused, kellel ei ole seadusejärgset kohustust sõlmida kindlustuslepingut. Selliste kahjude osas esitab LKF riigile tagasinõude koos käsitluskuludega.

Muude tulude arvestus

Tulu teenuse müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Liikmemaksu tulu arvestus on kirjeldatud lõigus 'Tegevus garantiifondina' alalõigus 'Tulu liikmemaksust'. Preemiatulu arvestus on kirjeldatud peatükis 'Kindlustustegevus' lõigus 'Tulu kindlustuslepingutest' ning lõigus 'Tulu kõrgendatud kindlustusmaksetest'.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat tekkepõhist kohustust ning nimetatud tasult arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjate ees sisaldavad ka töölepingute ja kehtivate õigusaktide kohaselt arvestatud perioodi lõpu seisuga kasutamata puhkusetasu eraldist koos sotsiaal- ja töötuskindlustuse maksuga.

Kulude klassifikatsioon ja arvestus

Kahjukäsitluskuludena kajastatakse otseselt konkreetsete nõuetega seonduvad kulud ja kaudsed nõuete käsitlemisega seotud administratiivkulud. Otsesed kulud on näiteks tasud ekspertidele nõuete käsitlemise eest. Kaudsed kulud on nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud, transpordi- ja sidekulud, samuti proportsionaalne osa ruumide rendi ja kontori pidamise kuludest.

Administratiivkuludena kajastatakse üldjuhtimise ning tugiteenustega seotud kulud, samuti piirikindlustuse müügi ja edasikindlustustegevusega seotud kulud. Siia kuuluvad kõik personali-, transpordi-, kantselei-, amortisatsioon- ja muud kulud, mis ei kuulu nõuete käsitlemisel alla.

Muude tegevuskuludena näidatakse kulud, mida tehakse LKFi kui terviku huvides ja mitte seoses igapäevase kindlustus- või investeerimistegevusega, näiteks infotehnoloogia arendamise ja haldamise kulud, tasud audiitoritele, ekspertidele, õigus- ja maksukonsultantidele, maksed järelvalvele, organisatsioonide liikmemaksud jms. Samuti näidatakse siin kahjum põhivara müügist, trahvid ja viivised.

Investeeringute haldamise kuludena näidatakse kulud, mis on seotud väärtpaberkontode haldamisega.

Üldpõhimõtte kulude jagamisel tulude ja kulude aruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada kulukandjate alusel jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada, jagatakse proportsionaalselt antud valdkonnaga tegelevate töötajate arvulisele osatähtsusele või antud valdkonnaga seotud töötajate hinnangulisele tööajale.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha laekumisi ja väljamakseid, rühmitatuna vastavalt nende eesmärgile põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Rahavoogude aruanne koostatakse otsemeetodil.

Real 'Laekunud preemiad' on näidatud raha laekumine piirikindlustuse müügist ning laekumised kõrgendatud kindlustusmaksetest.

Rahavoogude aruandes esitatakse investeerimistegevusega seotud laekumiste ja väljamaksete netosummad.

Muud eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi:

- ☞ millel on juriidiline alus,
- ☞ mis tulenevad LKFi senisest tegevuspraktikast,
- ☞ mis nõuavad varast loobumist,
- ☞ mille realiseerumine on tõenäoline,
- ☞ mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Juhul kui eraldis realiseerub rohkem kui 12 kuud peale bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustustena.

Bilansipäevajärgsete sündmuste kajastamine

Raamatupidamise aruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31. detsember 2012.a. ja aruande allkirjastamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ning IFRIC tõlgendused

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning nende tõlgendusi, mis muutuvad LKFi kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2012 või hiljem algavate perioodide aruannetele.

Järgmised uued standardid ja tõlgendused ei kehti 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaasta kohta ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud [IAS 8.30 (a)].

Standard IFRS 7 **Finantsinstrumendid: avalikustatav teave muudatused Finantsvarade ja finantskohustuste tasaarvestamine** (Kohaldatakse aruande- ja vahearuandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt.)

Muudatused sisaldavad uusi avalikustamiskoostamisi finantsvarade ja -kohustuste osas, mis

- ☞ tasaarvestatakse finantsseisundi aruandes või
- ☞ mille suhtes kehtib tasaarvelduste raamkõkkulepe või muu sarnane kokkulepe.

Standard IFRS 13 **Õiglase väärtuse määramine** (Kohaldatakse edasiulatuvalt aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või hiljem. Varasem rakendamine on lubatud.)

Seni eri standardites sätestatud õiglase väärtuse määramise juhendid on standardis IFRS 13 asendatud ühtsete põhimõtetega õiglase väärtuse määramiseks. IFRS 13 defineerib õiglase väärtuse, sätestab raamistiku õiglase väärtuse määramiseks ning reeglid õiglase väärtuse määramise kohta teabe avalikustamiseks. Standard sätestab laiaulatusliku avalikustamiskoostamise raamistiku, mille seniste ja lisandunud nõuete kohaselt avalikustatav teave võimaldab finantsaruande kasutajail hinnata õiglase väärtuse määramise väljatöötamiseks kasutatud meetodeid ja sisendeid ning korduvate õiglase väärtuse määramiste puhul, kus kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid, määramiste mõju kasumile või kahjumile või muule koondkasumile või -kahjumile.

Standard IAS 1 **Finantsaruannete esitamine muudatused Muu koondkasumi objektide esitamine** (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. juulil 2012 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Varasem rakendamine on lubatud.)

Muudatuste kohaselt

- ☞ peab ettevõtte kajastama need muu koondkasumi või -kahjumi objektid, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumiks või kahjumiks, eraldi neist, mida enam kasumiks või kahjumiks ümber liigitada ei saa.
- ☞ muutub aruande Koondkasumiaruande nimetus. Uus nimetus on Kasumi ja muu koondkasumi aruanne, kuid lubatud on ka muude nimetuste kasutamine.

Standard IAS 32 **Finantsinstrumendid: esitamine muudatused Finantsvarade ja finantskohustuste tasaarvestamine** (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt)

Muudatused ei too endaga kaasa uusi reegleid finantsvarade ja -kohustuste tasaarvestamiseks, pigem täpsustatakse tasaarvestamise kriteeriumeid, et vähendada ebaühtlust kriteeriumide rakendamisel.

Nimetatud muudatused standardites ja nende tõlgendustes ei oma olulist mõju LKFi raamatupidamise aruandele nende esialgse kohaldamise perioodil.

Järgmised uued standardid ja tõlgendused ei kehti 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaasta kohta ning ei ole LKFi jaoks asjakohased:

Standard IFRS 10 Konsolideeritud finantsaruanded ja standard IAS 27 (2011) Konsolideerimata finantsaruanded

Standard IFRS 11 Ühised ettevõtmised

Standard IFRS 12 Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine

Standard IAS 12 Tulumaks muudatused Edasilükkunud tulumaks: alusvara katmine

Standard IAS 19 (2011) Hüvitised töötajatele

Standard IAS 27 (2011) Konsolideerimata finantsaruanded

Standard IAS 28 (2011) Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühisettevõtetesse

Tõlgendus IFRIC 20 Paljanduskulud pealmaakaevanduse tootmisetapis

Lisa 2. Juhtkonna hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRS EU raamistikuga nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju bilansipäeva seisuga esitatud LKFi varadele, kohustustele, tuludele ja kuludele. Ehkki hinnangud ja otsused põhinevad juhtkonna parimal teadmisel, võib hilisem tegelik tulemus olla teistsugune.

Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid ning hinnangu allikas või meetod:

kasutatud riskivaba intressimäär (Lisa 12) EUR Sovereign spot (Euroopa Keskpank)

kohustused kindlustustegevusest (Lisa 11, 16, 17):

liikluskindlustuse IBNR vähemalt 5 aasta nõuete esitamise statistika garantiifondi kahjude osas ja vahendustegevuse korral 2/12 osa viimase 12 kuu väljamakstud nõuete summast;

liikluskindlustuse RBNS juhtumipõhine;

pensionisaaja tõenäoline eluiga Eesti Statistikaameti 2011. a. elutabelite andmetel;

eeldused tarbijahinnaindeksile Eesti Panga ootused aastatele 2013 ja 2014; edasi hinnangut vähendatud sammuga 0,1% sammuga kuni määrani 2,0%, mida rakendatakse edasi kõigil järgnevatel aastatel;

kahjukäsitluskulud 15% juhtumi hinnangulisest hüvitise summast (va erandid)

tagasinõuete väärtuse hindamine laekumise tõenäosus 45,4% (2011: 55,8%), lähtudes kogu portfelli ajalugu hõlmavast statistikast, teised sisendid kirjeldatud lk 21;

finantsinvesteeringute klassifitseerimine ja kajastamine (Lisa 5):

finantsvarad õiglasel väärtuses grupis kajastatakse rahaturu -ja likviidsusfondi osakud ning võlakirjad, mida soetamisel ei plaanita hoida lunastustähtajani, samuti tuletisinstrumendid;

lunastustähtajani hoitav investeering grupis kajastatakse tähtajani hoitavaid võlakirjad;

laenuid ja nõuded grupis kajastatakse tähtajalised hoised

Kohustuste piisavuse testi aluseks olevate rahavoogude diagrammi koostamine ning testis kasutatavate riski- ja ajategurite määramine on kirjeldatud Lisas 12. Allolevas tabelis on toodud varade ja kohustuste diskonteerimata rahavood, millede tähtsajad on määratud kasutades juhtkonna hinnanguid. Tabelis toodud andmeid kasutatakse Lisas 12 kirjeldatud testi sisenditena.

tuhanded eurod		rahavoo perioodid aastates					
		kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30
	31.12.2012						
regressi nõuded		115	172	115	32	0	0
edasikindlustuse vara		50	50	0	0	0	0
kohustused kindlustus- ja garantiifondi tegevusest		1 492	719	495	603	345	76
	31.12.2011						
regressi nõuded		176	222	181	38	28	7
edasikindlustuse vara		97	60	0	0	0	0
kohustused kindlustus- ja garantiifondi tegevusest		1 569	865	465	629	375	70

Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine

Riskidest üldiselt

LKFi majandustegevusega seotud riske klassifitseeritakse juhtimise vajadusteks alljärgnevalt: kindlustus-, turu-, krediidi-, likviidsus-, kontsentratsiooni- ja operatsioonirisk.

Nimetatud riskiklasside definitsioonid on sealjuures:

kindlustusrisk	võimalus saada kahju kindlustuskattes defineeritud ootamatutest sündmustest (kindlustusjuhtumitest);
tururisk	võimalus saada kahju finantsturu indikaatorite muutumisest;
krediidirisk	võimalus saada kahju vastaspoole maksevõime alanemisest;
likviidsusrisk	võimalus saada kahju kohustuste õigeaegseks täitmiseks vajalike käibevahendite puudumisest;
kontsentratsioonirisk	võimalus saada kahju sündmuste üheaegsest esinemisest või tagajärgede vastastikkusest võimendumisest;
operatsioonirisk	võimalus saada kahju töötajate, tegevuste/teenuste või töövahendite mittetoimimisest nende sisemise ebapädevuse ja – piisavuse tõttu või välise sündmuse mõjul.

Käesolevate definitsioonide tähenduses on:

kahju	otsene rahaline väljaminek + saamatajäänud tulu + kapitalivajaduse kasv;
tegevused/teenused	kõikvõimalikud tööprotsessid (sh. sisseostetud teenused), töötajate käitumisreeglid, tehniliste vahendite kasutamisiisid jms;
mittetoimimine	katkestused, pettused, vara hävimine, kohustuse mittetäitmine, igasugune eesmärkide mittesaavutamine vms.

Kindlustusrisk

LKF on liikluskindlustuse garantiifond, kandes riski ainult ühest kindlustusliigist.

LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- ☞ liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab lepingu sõlmima (piirikindlustus) või kahjud hüvitama (nn garantiifondi roll);
- ☞ edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Liikluskindlustuse seadus sätestab kindlustusjuhtumi definitsiooni ja hüvitamisreeglid – ehk millised liiklusõnnetused on kindlustusjuhtumid ning millised ja kui suures ulatuses kahjud kuuluvad hüvitamisele. Euroopa Liitu ja Rohelise Kaardi süsteemi kuulumise kaudu aktsepteerib Eesti liikluskindlustuse süsteem (sh. ka garantiifond) kõigi süsteemi haaratud riikide vastavat regulatsiooni ja praktikat. Selle tõttu on liikluskindlustuse riskil sisuliselt piiramatut kindlustussumma.

Kindlustusrisiki juhtimiseks kasutatakse peamiselt kolme vahendit:

- ☞ piirikindlustuse hinnapoliitika ja lepingute sõlmimise korraldus
- ☞ tuvastamise ja hüvitamise reeglid ning töökorraldus,
- ☞ edasikindlustus.

Piirikindlustuse hindade kujundamisel jälgitakse eelkõige asjaolu, et Eesti piirikindlustuse kate ei oleks nn kolmandate riikide sõidukite jaoks kõige odavam võimalus üleeuroopalise katte saamiseks. Piirikindlustuse sihtgrupiks on kolmandates riikides registreeritud sõidukid. Lepingute sõlmimisel tekib olukord, kus on praktiliselt võimatu objektiivselt allikast kontrollida kliendi poolt esitatud andmete ja dokumentide õigsust. Katte väljaandmine on korraldatud selliselt, et teenindamine toimuks eelkõige piiriületusel.

LKFis kehtivad põhjalikud sisemise kogemuse alusel välja töötatud käsitusreeglid. Töökorralduses järgitakse tavapäraseid rollide lahususe ja kollegiaalse otsustamise printsiipe.

Jooksvalt on LKFi kindlustusriskid kaetud mitteproportsionaalse edasikindlustuslepinguga alates 250 tuhandest eurost.

Kaudselt vähendavad LKFi kindlustusrisiki lepinguta sõidukite kontrolli süsteem ja kahjuennetustegevus.

Kindlustusrisiki sensitiivsuse analüüs. Väljaminekuid kindlustusrisiki katteks võib iseloomustada läbi kahe teguri – juhtumite arv ja keskmine kahju suurus. Kahjujuhtumite arvu võimaliku muudatuse ulatus on tuletatud tuvastamata sõidukite poolt tekitatavate juhtumite arvu aktuaalsest trendist ning nende osakaalust kogu juhtumite arvust. Muudes segmentides on juhtumite arv stabiilne või kahanev.

tegur	võimalik muutus		mõju tulemile	mõju netovarale	netomõju tulemile *	netomõju netovarale*
	väärtus	KASV				
2012 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)						
kahjujuhtumite arv	1 013	10%	-130.2%	-0.8%	-130.2%	-0.8%
keskmine kahjunõue eurodes	595	5%	-65.1%	-0.4%	-65.1%	-0.4%
2011 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)						
kahjujuhtumite arv	814	10%	31.2%	-0.7%	31.2%	-0.7%
keskmine kahjunõue eurodes	529	5%	15.6%	-0.3%	15.6%	-0.3%

* Netomõju (neto edasikindlustusest) leidmisel on eeldatud, et kahjude struktuur ei muutu ning on lähtutud LKFi ajaloolisest praktikast, kus nii piirikindlustusest kui ka kindlustamata ja tundmatute sõidukite poolt tekitatud kahjud ei ole ületanud LKFi vastutuse piire.

Analüüs ei hõlma vahendustegevuse kahjusid (nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null eurot), ülevõetud portfelli kahjusid (uusi juhtumeid baasperioodil ei esinenud) ning edasikindlustuse kahjusid (uute juhtumite kindlustustehniline mõju on samuti null eurot).

Tururisk

LKFi finantspositsiooni mõjutab intressimäärade muutumine võlainstrumentide (100% finantsinvesteeringute portfelliga ning raha ja raha ekvivalendid) hindade ja kindlustuskohustuste diskontomäärade kaudu. LKFi ei ole olulisel määral avatud muudele tururiskidele, s.t muude varade, s.h valuuta, aktsiad, kinnisvara, hindade muutustele, kuna investeerimisstrateegia kohaselt ja kindlustustegevuse käigus selliste riskide suhtes vahetult positsioone ei võeta.

Tulenevalt kindlustuspensionite spetsiifilisest iseloomust ja (finantsturgude mõttes) väikesest mahust, ei ole võimalik nendest tulenevaid muid riske (Eesti tarbijahinnaindeksi muutus, hüvitisesaajate oodatav eluiga) otseselt maandada. Siinkohal rakendatakse kahte võtet: kohustusi hinnatakse konservatiivselt ja investeerimisstrateegia ei ole agressiivne (kohustuste duratsioon ületab varade duratsiooni). Duratsioonide olulise erinevusega kaasneva reinvesteeringuriski mõju on väike (intressikõver on viimastel aastatel olnud väga lame) ning seda riski arvestades on valitud ka kasutatav netodiskontomäär.

Investeeringute portfelli intressiriski profiil on avatud Lisas 5.

Intressiriski sensitiivsuse analüüs on toodud lisa 12, tabel 12.3. Analüüs hõlmab kõiki intressiriskile avatud finantsvarasid ja -kohustusi. Mõju netovarale on intressimäära 50 baaspunktilisel kasvamisel 77 (2011: 31) tuhat eurot ja intressimäära 50 baaspunktilisel vähenemisel miinus 84 (2011: miinus 40) tuhat eurot.

Krediidirisk

LKFi finantspositsioonist 94% on krediidiriskile avatud. Olulisemad positsioonid ja nendega seotud reeglid:

- ☞ finantsvarade portfelliga on lubatud minimaalne vastaspoole krediidireiting 'investeeringuskõlblik', portfelli keskmine reiting peab olema 'A';
- ☞ edasikindlustuslepingute sõlmimisel peab partnerite finantstugevuse reiting olema 'A';
- ☞ nn rohelise kaardi kahjude tagasinõuete puhul on kindlustusandja makseviivituse puhul võimalik nõue esitada vastava riigi rohelise kaardi büroole, rakendub ka süsteemi sisereeglites ette nähtud 12%-line intressimäär;
- ☞ LKFi liikmed on kindlustusandjad, kelle tegevuse jätkusuutlikkuse tagamine on teiste hulgas nii kohaliku kui ka välismaise regulaatori ja järeelvalve prioriteet.

Krediidiriskile avatud finantsinstrumentide ja kindlustuslepingutest tulenevate nõuete vastaspoole reitingud klasside lõikes: Tabel väljendab maksimaalset krediidiriskile avatust.

Moody's		Aa	A	Baa	C	reitinguta	kokku
	31.12.2012	1 474	9 182	1 501	131	587	12 875
raha ja rahaekvivalendid (Lisa 4)		0	258	0	0	0	258
finantsinvesteeringud (Lisa 5)		1 472	8 843	1 501	131	0	11 947
varad ja nõuded edasik.lepingutest (Lisa 6,7)		2	81	0	0	16	99
nõuded kindlustustegevusest (Lisa 7)		0	0	0	0	426	426
nõuded liikmetele jm (Lisa 7*)		0	0	0	0	145	145
	31.12.2011	3 013	7 458	1 501	323	832	13 127
raha ja rahaekvivalendid (Lisa 4)		0	19	0	0	0	19
finantsinvesteeringud (Lisa 5)		2 984	7 314	1 501	323	0	12 123
varad ja nõuded edasik.lepingutest (Lisa 6,7)		28	125	0	0	17	169
nõuded kindlustustegevusest (Lisa 7)		0	0	0	0	614	614
nõuded liikmetele jm (Lisa 7*)		0	0	0	0	202	202
	muutus	-1 539	1 724	0	-192	-245	-252

* Lisa 7 väljaarvatud "Tulevate perioodide kulude ettemaksud" summas 9 633 (2011: 2 806) eurot.

Reitinguta nõuete (nõuded liikmetele ja kindlustustegevusest tulenevad nõuded) hulgas on nõuded kindlustuskatet mitteomavate sõidukite omanike vastu (2,2 miljonit eurot), mille laekumise tähtaeg ning suurus ei ole usaldusväärset mõõdetav ning mis tulenevalt nimetatud kahtlustest on alla hinnatud 90%

ulatuses (2,0 miljonit eurot). Ülejäänud nõuete vastaspooleks on kas Eesti riik või kindlustusandjad, kelle krediitkvaliteedi suhtes LKFi juhatusel kahtlused puuduvad.

Reitinguta finantsinstrumentide maksetähtaegade analüüs

LKFi krediidiriskile avatud finantsvaradest on maksetähtaegadega otseselt seotud nõudeid 1% (2011: 1%), analüüs ei hõlma finantsinvesteeringud ning kindlustustehniliste eraldistega seotud varasid ning tagasinõudeid reservilt. Finantsinvesteeringute positsioonide likviidsus on toodud alalõigus 'Likviidsusrisk'. Kindlustustehniliste eraldistega seotud varade ning nõuete (Lisa 6, Lisa 7, Tabel 7.1 tagasinõuded reservilt) realiseerumistähtajad ja väärtused on otseselt seotud kohustuste realiseerumisega, mille hinnangulised diskonteerimata rahavood on toodud Lisas 2.

Saabumata tähtajaga nõuete puhul ei ole LKFiil kahtlusi nende õigeaegse ning märgitud väärtuses laekumise suhtes.

Aruande koostamise hetkeks on allahindamata nõuetest laekunud 84% ehk 130,5 tuhat eurot. Võrdlusbaasis olid samad näitajad 60% ehk 133,0 tuhat eurot. Aruandeperioodi jooksul on bilansist välja kantud ebatõenäoliselt laekuvaid tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmakse nõudeid summas 1 075,1 (2011: 106,7) tuhat eurot, vt Lisa 7 Tabel 7.2.

nõude olek perioodi lõpus	31.12.2012	31.12.2011
nõuded (v.a. tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded, pankrotimenetluse vastu olevad nõuded)	155 171	223 544
maksetähtaeg saabumata	146 090	190 800
maksetähtaeg saabunud	1 107	1 305
vaidlustatud nõuded, uus tähtaeg määramata	7 973	31 439
kogumina alla hinnatud nõuded*	210 787	299 030
nõuded	2 213 900	2 967 210
nõuete väärtuse langus	-2 003 113	-2 668 180
individuaalselt alla hinnatud nõuded	0	0
nõuded	126 666	126 666
nõuete väärtuse langus	-126 666	-126 666
kokku	365 958	522 574

* Tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuete tuleviku rahavoogude nüüdsväärtused on leitud kasutades efektiivset intressimäära. Kasutatud mudeli olulised sisendid on alljärgnevad:

- ☞ portfelli kestvus 8 (2011: 10) aastat, perioodide arv rahavoogude prognoosis, lähtuvalt nõuete summast ja laekumise tempost;
- ☞ laekumise tõenäosus 45,4% (2011: 55,8%), lähtudes ajaloolisest laekunud/mahakantud nõuete suhtest;
- ☞ portfelli majandamises kaasatud töötajate arv, nendega seotud kulud 26,3 tuhat eurot ühiku kohta, ühikukulude kasv 2,9% (2011: 31,6 tuhat eurot, kasv 2,9%)
- ☞ keskmine diskontomäär 0,78% (2011: 1,38%), kasutatud EUR Sovereign spot (Euroopa Keskpank).

Likviidsusrisk

LKFi puhul võivad likviidsusprobleemid tekkida seoses suurte kahjude väljamaksetega ning maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmisega.

Esimesel juhul peab tavapäraselt edasikindlustusvõtja teostama kahju väljamakse enne, kui tekib võimalus kätte saada edasikindlustusandja osa vastavast maksest. LKFi aruandeperioodi lõpu kahjuportfelli hinnates on suurim võimalik ühekordne makse ca 71 tuhat eurot.

Arvestades ebakindlust kindlustuskohustuste ajastamisel, on finantsvarade portfelli koostamisel hoidutud väga pikaajalistest paigutustest, mis samas oluliselt kahandavad võimalusi teenida intressi – ja/või krediidiriski võtmise arvelt. Kindlustuskohustuste ning nende vastas olevate varade eeldatavad diskonteerimata rahavood on toodud Lisas 12 ja ka leheküljel 18 tabelis.

Maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmise protsess on reglementeeritud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seaduses ning eeldab spetsiifilise finantseerimisplaani koostamist, kus on võimalik toetuda LKFi netovarale, erakorralistele liikmemaksudele ja/või muudele allikatele.

Finantsinvesteeringute positsiooni likviidsus:

lepinguline tähtaeg	31.12.2012	31.12.2011	muutus
1 nädal kuni 180 päeva	8 935 791	4 899 738	4 036 053
181 kuni 360 päeva	2 803 095	5 398 995	-2 595 900
Üle 360 päeva	207 627	1 823 838	-1 616 210
kokku	11 946 513	12 122 571	-176 058
keskmise päevade arv	256	267	-

Finantsriskidest üldiselt arvestades olukorda turgudel

Reaalmajanduse langus on kaasa toonud ülimalad baasintressi määrad, väga erinevad ja muutlikud hinnangud laenajate maksevõimele ning suured krediidikahjumid pankade Baltimaadega seotud positsioonidelt. LKFi investeeringute portfell koosneb valdavalt nõuetest krediidiasutustele. Juhtkond on veendunud deebitoride võimes oma kohustusi valitud investeerimishorisoni (maksimaalselt 1 aasta) ulatuses teenindada. Reinvesteeringuotsuste tegemisel uuendatakse informatsiooni intressi – ja krediidiriski väljavaadete kohta. Juhtkonna hinnangul on LKFi finantspositsioon turgude olukorda arvestades asjakohaselt hinnatud. Madal intressitase ja riskantsete kohustuste tasumine võib anda motiivi ja võimaluse senise investeerimisstrateegia ümbervaatamiseks. Võlaturu ootamatute liikumiste mõju ulatust ei ole võimalik hinnata ega selle vastu ennast täielikult kaitsta.

Kontsentratsioonirisk

LKFi majandustegevus on seotud ühe kindlustusliigiga, mistõttu kindlustusrisiki kontsentreerumist on võimatu vältida. Arengud Eesti majandusruumis ja eriti õigussüsteemis mõjutavad oluliselt väljamaksete suurust ja võimet tagasinõudeid realiseerida. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenuste osutamisel sõltub LKF oluliselt kahe teenusepakkuja ja üksikute töölepingu alusel kaasatud spetsialistide tegevuse tagajärgedest. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenused on ärikriitilised kõikide liikluskindlustuse kindlustusandjate jaoks nii müügi kui ka kahjukäsitlustehingute teostamisel.

Edasikindlustusandjaid, kes on valmis ja võimelised aktsepteerima liikluskindlustuse piiramatut vastutust, on vähe. Tavapäraselt katavad 70% kuni 80% programmist kaks suuremat partnerit Swiss Re ja Munich Re.

Operatsioonirisk

Olulised operatsiooniriskid LKFi tegevuses tekivad (sulgudes kirjeldavad majandusnäitajad aruandeperioodi kohta või selle lõpu seisuga):

- ☞ kahjukäsitlustoimingutes (1 452 väljamakset summas 955 tuhat eurot (2011: 1 148 makset, summas 687 tuhat eurot)),
- ☞ liiklusõnnetuste põhjustajate vastu esitatud tagasinõuete ning lepinguta sõidukite menetluse majandamisel (nõuete summa 2,21 (2011: 2,97) miljonit eurot),
- ☞ kindlustuskohustuste hindamisel (kohustuste summa 3,68 (2011: 3,95) miljonit eurot),
- ☞ liikluskindlustuse infosüsteemi käiguhoidmisel (teenindatavate ärikriitiliste tehingute väärtus 62,2 (2011: 63,0) miljonit eurot).

Võimalused nimetatud operatsioonide toetamiseks ja kontrollimiseks infotehnoloogiliste vahenditega, ehk inimfaktori välistamiseks, on piiratud. LKF rakendab sisekontrolli parimat praktikat kahjude ennetamiseks.

Kapitali juhtimine

LKFi omakapitalina käsitletakse varade ja kohustuste vahet (netovara). LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Nõuded kapitali suurusele on kehtestatud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seadusega.

Liikluskindlustuse seadus kehtestab nõuded LKFi netovara suurusele, mis peab vastama 10 protsendile tema liikmete kohustusliku liikluskindlustuse tehniliste brutoeraldistesummast. Nimetatud nõuet arvestatakse majandusaasta eelarve planeerimisel kehtestatava liikmemaksumäära suuruse leidmisel.

	2012	2011	muutus
10% koguturu brutoeraldistest	7 794 003	7 315 241	478 762
netovara suurus perioodi lõpus	9 887 741	9 825 513	62 228
nõude täitmine	126.9%	134.3%	-7.5%

Kindlustustegevuse seadus kehtestab nõuded LKFi (kui kahjukindlustusandja) omavahendite struktuurile, suurusele ja normatiivile. Nõuet omavahenditele ei kasutata LKFi sisemises juhtimises, kuna tulenevalt tegevuse omapärast ei kajasta kehtestatud normatiivi alusel leitud omavahendite suurus tegelikku omavahendite vajadust. LKF ei ole rakendanud lisaks välistele nõuetele muid sisemises juhtimisarvestuses kasutatavaid eesmärke ning reegleid.

Vastavalt LKF põhikirjale jagatakse ühingu lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldumist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel LKF on loodud ja tegutseb ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

Lisa 4. Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
nõudmiseni hoiused	258 283	19 446	238 837
kokku	258 283	19 446	238 837

Lisa 5 . Finantsinvesteeringud

Käesolevas lisas esitatud finantsinvesteeringute portfelli struktuuri ülevaade ja vastavate keskmiste arvutused on teostatud, arvestades kvalitatiivsete näitajate väärtusi tehingute kaupa vastavate perioodide lõpus. Keskmiste leidmiseks on kvalitatiivseid näitajaid kaalutud tehingu raamatupidamisväärtusega.

Tabel 5.1. Finantsinvesteeringute positsiooni duratsioon

aasta	31.12.2012	31.12.2011	muutus
kuni 3 kuud	5 947 842	4 738 991	1 208 851
3 kuni 6 kuud	2 987 948	1 661 754	1 326 194
6 kuni 12 kuud	2 803 095	5 398 995	-2 595 900
üle 12 kuu	207 627	322 830	-115 203
kokku	11 946 513	12 122 571	-176 058
keskmine	0.35	0.53	-

Tabel 5.2. Tulud finantsvarade kategooriate lõikes

finantsinvesteeringute kategooriad	2012	2011
õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	68 851	0
sh. kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	65 657	0
intressitulu lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt	26 949	93 270
lunastustähtajani hoitavate investeeringute allahindlus	-80 532	-685 184
intressitulu tähtajalistelt hoistelt	200 300	194 687
kokku	215 568	-397 227

Arvestades IFRS 7 poolt sätestatud õiglase väärtuse määramise hierarhia kolme taset, kuulusid õiglasel väärtuses kajastatavad finantsinvesteeringud summas 282 899 eurot 31.12.2012 seisuga tasemesse I (31.12.2011: 0 eurot).

Tabel 5.3. Finantsinvesteeringute õiglase väärtus

	raamatupidamislik väärtus 31.12.2012	õiglase väärtus 31.12.2011
lunastustähtajani hoitavad investeeringud	1 500 000	1 496 250

Muude raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsvarade ja –kohustuste õiglasel väärtused ei erine oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest

Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
edasikindlustaja osa - RBNS	99 037	156 799	-57 762
kokku	99 037	156 799	-57 762

Edasikindlustuslepingutega seotud varad, mis kajastaksid lepingute lõpetamisel nii realiseeritud krediidikahjusid kui ka lõpetamise tõttu võimalikku katmata jäävat kindlustusriski, ei ole alla hinnatud. Vastavad riskid on arvesse võetud nii omavahendite normatiivi arvutuses kui ka netovara piisavuse hindamisel.

Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
nõuded kindlustustegevusest	548 321	785 762	-237 441
nõuded vahendamisest	15 847	8 114	7 733
nõuded liikmetele (Lisa 18)	122 412	159 630	-37 218
nõuded edasikindlustusest	0	12 617	-12 617
muud nõuded	410 062	605 401	-195 339
KKM - ja tagasinõuded (tabel 7.1)	409 225	604 530	-195 305
muud	837	871	-34
arveldamine EKSLga (Lisa 18)	16 075	28 123	-12 048
nõue Maksu- ja Tolliametile (käibemaks)	6 566	14 190	-7 624
tulevaste perioodide kulude ettemaksud	9 633	2 806	6 827
kokku	580 595	830 881	-250 286

Tabel 7.1. Tagasinõuded ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
tagasinõuded reservilt	198 438	305 500	-107 062
kindlustuskohustusest soidukite kahjud	11 642	11 282	360
välismaise kindlustusandja kahjud	166 603	202 066	-35 463
esindaja käsitletavat kahjud	20 193	62 903	-42 710
kindlustuslepingu kahjud	0	29 249	-29 249
tagasinõuded põhjustajatel	98 256	139 605	-41 349
nõuete summa kokku	1 031 994	1 385 270	-353 276
ebatõenäoliselt laekuv osa	-933 738	-1 245 665	311 927
kõrgendatud kindlustusmakse nõuded	112 531	159 425	-46 894
nõuete summa kokku	1 181 906	1 581 940	-400 034
ebatõenäoliselt laekuv osa	-1 069 375	-1 422 515	353 140
kokku	409 225	604 530	-195 305

Tagasinõuded reservilt hõlmab vahendustegevusega seotud eraldiste seda osa, mis kohustatud osapool tasub LKFile peale kahjunõude väljamaksmist kannatanule. Vahendustegevuse eraldiste ja tagasinõuete muutuste mõju LKFi aruandeperioodi tulemile on null.

Tabel 7.2. Tehtud allahindlused

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
finantsinvesteeringud (Lisa 5)	0	685,184	-685,184
nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	2 129 779	2 794 846	-665 067
tagasinõuded (tabel 7.1)	933 738	1 245 665	-311 927
KKM nõuded (tabel 7.1)	1 069 375	1 422 515	-353 140
muud nõuded	126 666	126 666	0
kokku	2 129 779	3 480 030	-1 350 251

2012. ja 2011. aastal ebatõenäoliseks hinnatud nõudeid ei laekunud. 31.12.2011 seisuga ebatõenäoliseks hinnatud nõuetest on 2012. aasta jooksul lootusetuteks tunnistatud ning bilansist välja kantud tagasinõudeid ning kõrgendatud kindlustusmakse nõudeid summas 1 075,1 (2011: 106,7) tuhat eurot (vt ka lk 33).

Lisa 8. Immateriaalne põhivara

	liiklus-kindlustuse infosüsteem	maj.arvest ja dok.haldus tarkvara	tarkvara litsentsid	immateriaalne põhivara kokku
seisuga 01.01.2011				
soetusmaksumus	880 811	3 384	24 060	908 255
akumuleeritud kulum	-361 332	-3 384	-20 737	-385 454
jääkväärtus 01.01.2011	519 479	0	3 323	522 801
soetamine	336 740	0	0	336 740
perioodi kulum	-119 959	0	-1 765	-121 724
jääkväärtus 31.12.2011	736 260	0	1 558	737 817
seisuga 01.01.2012				
soetusmaksumus	1 217 551	3 384	24 060	1 244 995
akumuleeritud kulum	-481 291	-3 384	-22 502	-507 178
jääkväärtus 01.01.2012	736 260	0	1 558	737 817
soetamine	171 857	0	8 902	180 759
perioodi kulum	-181 802	0	-1 717	-183 519
jääkväärtus 31.12.2012	726 315	0	8 743	735 058
seisuga 31.12.2012				
soetusmaksumus	1 389 408	3 384	32 962	1 425 754
akumuleeritud kulum	-663 093	-3 384	-24 219	-690 696
jääkväärtus	726 315	0	8 743	735 058

Liikluskindlustuse infosüsteemi ümberehitus, mille väljaminekud aruandeperioodi lõpu seisuga on 1 miljon eurot: esimene osa rakendusest, mis toetab kindlustuskaitse väljastamist tavalepingute osas, võeti kasutusse 2009. aasta lõpust; teine ja kolmas etapp käivitus 2010. aastal; viimane osa käivitus 2012 aasta aprillist. Kogu rakendusest on aruandeperioodi lõpu seisuga amortisatsioonina kuludesse kantud 323,9 tuhat eurot.

Lisa 9. Materiaalne põhivara

	mööbel ja kontori sisustus	kontori tehnika	põhivara kokku
seisuga 01.01.2011			
soetusmaksumus	134 331	34 652	168 982
akumuleeritud kulum	-126 544	-30 735	-157 279
jääkväärtus 01.01.2011	7 787	3 917	11 703
soetamine	67 831	5 916	73 747
müük	-8 225	0	-8 225
perioodi kulum	-4 207	-4 033	-8 240
akumuleeritud kulum	6 102	0	6 102
jääkväärtus 31.12.2011	69 288	5 800	75 087
seisuga 01.01.2012			
soetusmaksumus	193 937	40 568	234 504
akumuleeritud kulum	-124 649	-34 768	-159 417
jääkväärtus 01.01.2012	69 288	5 800	75 087
soetamine	3 621	23 546	27 167
müük	0	-9 350	-9 350
mahakandmine	0	-9 027	-9 027
perioodi kulum	-13 755	-8 379	-22 134
akumuleeritud kulum	0	18 377	18 377
jääkväärtus 31.12.2012	59 154	20 967	80 121
seisuga 31.12.2012			
soetusmaksumus	197 558	45 737	243 295
akumuleeritud kulum	-138 404	-24 770	-163 174
jääkväärtus	59 154	20 967	80 121

Lisa 10. Muud kohustused

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
kohustused kindlustustegevusest	2 945	2 945	0
kohustused hankijatele	43 598	86 928	-43 330
kohustused Maksu- ja Tolliametile	46 411	43 719	2 692
maksud töötasult	45 945	43 603	2 342
ettevõtte tulumaks	466	116	350
kohustused töövõtjatele, puhkusereserv	34 758	28 553	6 205
muud viitvõlad	1 757	1 598	159
kokku	129 469	163 743	-34 274

Lisas 10 nimetatud kohustused on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustusteks.

Lisa 11. Kohustused kindlustustegevusest

	31.12.2012	31.12.2011	muutus
bruto eraldised	3 682 397	3 953 343	-270 946
ettemakstud preemiate eraldis	1 479	1 118	361
rahuldamata nõuete eraldis - RBNS	2 880 603	3 217 772	-337 169
rahuldamata nõuete eraldis - IBNR	731 146	734 453	-3 307
möödumata riskide eraldis	69 169	0	69 169
edasikindlustaja osa eraldistes -RBNS	99 037	156 799	-57 762
neto eraldised			
ettemakstud preemiate eraldis	1 479	1 118	361
rahuldamata nõuete eraldis - RBNS	2 781 566	3 060 973	-279 407
rahuldamata nõuete eraldis - IBNR	731 146	734 453	-3 307
möödumata riskide eraldis	69 169	0	69 169
kokku neto eraldised	3 583 360	3 796 544	-213 184

Eraldiste bilansiliste väärtuste muutused aruandeperioodis on toodud Tabelis 11.1 ja Lisas 16.

Tabel 11.1 Kohustused kindlustustegevusest valdkondade lõikes

	eraldised seisuga 31.12.2012	RNE muutus (+) kasv	EDK osa muutus (-) kasv	EPE muutus (+) kasv	muutus	eraldised seisuga 31.12.2011
kindlustustegevus	2 661 362	-3 743	57 762	361	54 380	2 606 982
piirikindlustus	1 479	-2 300	0	361	-1 939	3 418
edasikindlustus	2 526 599	21 414	57 762	0	79 176	2 447 423
maksejõuetus	133 284	-22 857	0	0	-22 857	156 141
tegevus garantiifondina	921 998	-267 564	0	0	-267 564	1 189 562
kindlustuskaitseta sõidukid	348 649	-18 643	0	0	-18 643	367 292
tuvastamata sõidukid	374 911	-141 859	0	0	-141 859	516 770
kahjukäsitluse vahendus	198 438	-107 062	0	0	-107 062	305 500
neto eraldised kokku	3 583 360	-271 307	57 762	361	-213 184	3 796 544

Lisa 12. Kohustuste ja varade piisavuse test

Testi eesmärk on hinnata kindlustusmatemaatilisel arvutatud kindlustusriskidest tulenevate kohustuste piisavust, analüüsides jooksvaid hinnanguid tulevaste rahavoogude kohta, arvestades turul valitsevaid intressimäärasid ja inflatsiooni ootusi. Olemasolevate kohustuste kestvusest ja tingimustest lähtudes on inflatsiooni muutumise mõju testitud ainult liikluskindlustuse pensionitest tulenevate kohustuste suhtes.

Eeltööna on:

- ☞ koostatud diskonteerimata rahavoogude diagramm sammuga 1 aasta, kokkuvõte on toodud tabelis 12.2;
- ☞ leitud rahavoogude puhasnüüdisväärtus (mitmeperioodilise rahavoogude diskonteerimise mudeliga). Diskonteeritud väärtused on arvatud kasutades EUR Sovereign SPOT tulumäärade koostatud tootlusköverat, kus üle 30 aastase lõpptähtaja määr on võrdsustatud 30 aastase määraga.
- ☞ kohustuste ja varade koosmõju hindamise testi jaoks on tehtud rahavoogude diagramm finantsvarade kohta, kasutades järgmiseid hinnanguid:
 - ☞ nõuded (va tagasinõuded) realiseeruvad ühe aasta jooksul,
 - ☞ tagasinõuded on periodiseeritud kuni 10- aastasele eeldatavale laekumisperiodile,
 - ☞ vahendustegevuse tagasinõuded realiseeruvad samal perioodil kui nendega seotud kohustused,
 - ☞ investeringud laekuvad vastavalt lepingus toodud tähtajale,
 - ☞ edasikindlustuse varad realiseeruvad samal perioodil kui nendega seotud kohustused.

Rahavoogude diagrammi koostamisel on kasutatud hinnangut, kus inflatsioonitegur liigub 3,6%-lt 2,0%-ni järgneva 15 aasta jooksul. Kasutatud riskivaba rahahind on toodud tabelis 12.1.

Tabel 12.1. Riskivaba rahahind

Euroopa keskpank	aastad					
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30
EUR Sovereign SPOT 31.12.2012	-0.04%	0.38%	1.51%	2.35%	2.46%	2.46%
EUR Sovereign SPOT 31.12.2011	0.09%	1.16%	2.47%	2.99%	3.07%	3.07%

Tabel 12.2. Diskonteerimata rahavoogude diagramm

tuhandes eurod	rahavoo perioodid aastates						
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30	kokku
varad	12 131	339	188	289	179	0	13 125
kohustused	1 623	719	495	603	345	76	3 861
netorahavood 31.12.2012	10 508	-380	-307	-314	-167	-76	9 264
varad	10 964	2 133	181	35	29	10	13 351
kohustused	1 732	865	465	629	375	70	4 137
netorahavood 31.12.2011	9 231	1 268	-284	-595	-346	-61	9 214

Tabel 12.3. Intressiriski test

tuhandes eurod	algne bilansiline väärtus	rahavoo puhas nüüdis väärtus	Kui normaliseeritud diskonteerimisel kasutatav määr...					
			suureneb 50bp	väheneb 50bp	suureneb 100bp	väheneb 100bp	suureneb 200bp	väheneb 200bp
varad	12 627	12 941	-36	39	-68	81	-127	177
kohustused	3 743	3 812	-112	123	-215	258	-396	571
neto rahavoo 31.12.2012	8 883	9 128	77	-84	146	-177	269	-394
varad	13 110	13 239	-88	90	-175	182	-344	372
kohustused	4 117	3 873	-120	130	-230	273	-427	598
neto rahavoo 31.12.2011	8 993	9 366	31	-40	55	-90	83	-226

Kohustuste adekvaatsuse testi tulemus viitab LKFi kindlustustehniliste eraldiste arutamise põhimõtete järgi üles võetud kohustuste puudujäägile summas 69 169 eurot. Põhjuseks riskivabade võlakirjade tootluste määrade langus koos ootustega tarbijahindade kasvule, mis mõjutab eelkõige pikemaajalisi kohutusi. Puudujääk on kajastatud eraldiste koosseisus „möödumata riskide eraldisena“ (Lisa 11)

Tabel 12.4. Inflatsiooniriski test

tuhandes eurod	algne bilansiline väärtus	rahavoo puhas nüüdis väärtus	Kui aastase püsiva makse arvutamisel kasutatav inflatsioonimäär...					
			suureneb 100bp	väheneb 100bp	suureneb 200bp	väheneb 200bp	suureneb 400bp	väheneb 400bp
pensionid 31.12.2012	1 756	1 907	218	-185	477	-342	1 161	-593
pensionid 31.12.2011	1 920	1 875	199	-169	434	-314	1 047	-546

Lisa 13. Muud tulud

	2012	2011
vahendustegevuse tulu	26 682	24 393
vahekohtu kulude hüvitamine kindlustusandjate poolt	6 604	7 892
saadud viivised	1 557	1 576
WinCab litsentsitasud	297 146	284 407
teistele osutatud teenused	1 590	3 227
muud	593	554
kokku	334 172	322 049

Lisa 14. Kulud

	2012	2011
tööjõud (tabel 14.2)	-672 315	-663 562
koolitus ja üritused	-10 851	-12 093
kontori haldus	-158 299	-129 186
koostöö liikmete ja partneritega	-41 208	-37 900
infotehnoloogia arendus	-480 715	-441 577
WinCab all-litsentsidena edasi esitatud kulud	-282 565	-275 118
kahjuennetus	-5 450	-1 887
muud tegevuskulud	-57 882	-87 102
kokku	-1 709 284	-1 648 427

Tabel 14.1 Kulud tegevusvaldkondade lõikes

	2012	2011
tegevus kindlustusandja ja garantiifondina	-550 911	-580 729
liikluskindlustuse infosüsteemi haldamine	-794 686	-690 578
kahjuennetustegevus	-40 165	-41 646
tegevus WinCab tarkvara haldajana	-302 298	-317 894
muu tegevus	-21 224	-17 580
kokku	-1 709 284	-1 648 427

Tabel 14.2 Tööjõukulud

	2012	2011
töötajad	-450 895	-448 471
juhatuse	-173 242	-161 346
nõukogu	-18 272	-19 427
vaidluskomisjon	-29 906	-34 318
kokku	-672 315	-663 562

LKFi oli aruandeperioodi lõpu seisuga töölepinguga töötajaid keskmiselt 16 (täiskohani ümardatult), juhatuse liikmeid kolm ning nõukogu liikmeid kuus (2011: vastavalt 17, 3, 6).

Juhatare ja töötajate tasustamine põhineb põhipalkadel, mis on lepinguliselt fikseeritud. Juhatare liikmetel ja üksikutel töötajatel on lisaks põhipalgale ette nähtud ka tulemustasu komponent, mis ei moodusta samas määravat osa isiku aasta sissetulekust. Tulemustasu määramisel lähtutakse ennekõike juhatuse liikmete ja töötajate poolt aastaeasmärkide täitmisest ning see ei ole majandustulemustest

otseselt sõltuv. Viimase põhimõtte läbi on välistatud juhatuse ja töötajate võimalik huvide konflikt ja majandustulemuste moonutamise vajadus võimalikust lühiajalisest isiklikust kasust lähtudes.

Kindlustuse vaidluskomisjon on liikluskindlustuse seaduse alusel loodud sõltumatu kindlustusvaidluste lahendamise organ. Komisjoni liikmete töötasustamise määr ja kord on kehtestatud rahandusministri poolt.

Meeskonnatöö arendamiseks ning sisemise motivatsiooni ja kultuuri hoidmiseks on aruandeperioodil kulusid tehtud 3,7 (2011: 4,5) tuhat eurot. Muid olulisi soodustusi LKF oma töötajatele teinud ei ole.

Lisa 15. Neto esinenud kahjunõuded

2012	makstud kahjud; regress (-)	EDK osa makstud kahjudes	RNE muutus (-)kasv	RNE regressi muutus (-) kasv	EDK osa muutus (+)kasv	eraldise ja nõude muutus	kahju-juhtumid neto
kindlustustegevus	-105 253	73 515	3 743	0	-57 762	-54 019	-85 757
piirikindlustus	1 149	0	2 300	0	0	2 300	3 449
edasikindlustus	-105 639	73 515	-21 414	0	-57 762	-79 176	-111 300
maksejõuetus	-763	0	22 857	0	0	22 857	22 094
tegevus garantiifondina	-502 683	0	267 564	-107 062	0	267 564	-342 181
kindlustuskaitseta sõidukid	-56 256	0	18 643	0	0	18 643	-37 613
tuvastamata sõidukid	-446 427	0	141 859	0	0	141 859	-304 568
kahjukäsitluse vahendus	0	0	107 062	-107 062	0	107 062	0
kokku	-607 936	73 515	271 307	-107 062	-57 762	213 545	-427 938

2011	makstud kahjud; regress (-)	EDK osa makstud kahjudes	RNE muutus (+)kasv	RNE regressi muutus (-) kasv	EDK osa muutus (+)kasv	eraldise ja nõude muutus	kahju-juhtumid neto
kindlustustegevus	-88 645	-8 994	343 882	0	-168 271	175 611	77 972
piirikindlustus	669	0	10	0	0	10	679
edasikindlustus	-85 999	-8 994	308 196	0	-168 271	139 925	44 932
maksejõuetus	-3 315	0	35 676	0	0	35 676	32 361
tegevus garantiifondina	-342 050	0	252 783	-234 850	0	252 783	-324 117
kindlustuskaitseta sõidukid	-2 980	0	-14 625	0	0	-14 625	-17 605
tuvastamata sõidukid	-339 070	0	32 558	0	0	32 558	-306 512
kahjukäsitluse vahendus	0	0	234 850	-234 850	0	234 850	0
kokku	-430 695	-8 994	596 665	-234 850	-168 271	428 394	-246 145

Lisa 16. Kahjude kujunemine

Kahjude kujunemine analüüsib hinnanguid kahjunõude suurusele (ehk eraldisele) juhtumiaastal ning hinnanguid aruandeaastal. Esialgseid hinnanguid kahjunõuetele ning käsitlemise protsessis saadud lisainformatsiooni põhjal tehtud hinnangud aruandeaastal erinevad kuni 30% võrra.

Analüüsitud on juhtumiaastaid 2005 kuni 2012, varasemate perioodide kahjude eraldised on märgitud koondsummas. Perioodi 1993-2004 eraldiste suur maht ning neto- ja brutoeraldise erinevus tuleneb LKFi tegevusest edasikindlustusandjana, sh ka 2003-2004 andis LKF edasikindlustuslepingutest tulenevat kindlustuskatet, kuid nende aastate lepingutest LKF olulist kindlustusriski ei võtnud.

Analüüs ei hõlma vahendustegevuse kahjude eraldist summas 198,4 tuhat eurot, nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null.

kahjujuhtumid tuhandes eurod	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	kokku
juhtumi aastal	391	440	748	540	765	372	505	681	4 441
1 aasta hiljem	447	659	939	678	623	357	444	-	-
2 aastat hiljem	344	429	730	581	615	262	-	-	-
3 aastat hiljem	319	392	661	538	583	-	-	-	-
4 aastat hiljem	323	377	628	524	-	-	-	-	-
5 aastat hiljem	323	377	625	-	-	-	-	-	-
6 aastat hiljem	312	371	-	-	-	-	-	-	-
7 aastat hiljem	313	-	-	-	-	-	-	-	-
kahjujuhtumite hinnang 31.12.2012	313	371	625	524	583	262	444	681	3 803
makstud kahjud kuni 31.12.2012	-310	-365	-607	-500	-421	-262	-438	-474	-3 377
eraldis 31.12.2012	4	7	17	24	162	0	6	207	427
1993-2004 eraldis 31.12.2012									3 056
brutoeraldis kokku									3 482
edasikindlustusandja osa 1993-2004 eraldises 31.12.2012									99
netoeraldis kokku									3 383

Lisa 17. Rendilepingud

LKF kui rendilevõtja

LKF rentis aruandeaastal kasutusrendi tingimustel kontoriruumi. Perioodi kuludes on kajastatud kasutusrendimakseid summas 47,0 (2011: 44,1) tuhat eurot. Kehtiv rendileping algas 2011 septembrist ja on sõlmitud tähtajaga viis aastat. Erakorralise ülesõtmise puhul teatatakse 30 päeva ette ning hüvitise määr on kahe kuu rendi summa (9,5 tuhat eurot), korraline ülesõtlemine ei ole võimalik.

WinCabase tarkvara (Lisa 20) kasutusõiguse ja turustamise eest on aruandeaastal Consulting AB-le makstud lepingulist litsentsitasu 288,7 (2011: 279,6) tuhat eurot, sh LKFi kulud nimetatud tarkvara kasutamise litsentsile olid aruandeaastal 6,5 tuhat eurot.

Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 299,9 tuhat eurot).

LKF kui rendileandja

Kasutusrenditingimustes on LKF sõlminud all-litsentsi lepingud WinCabase tarkvara kasutamiseks kindlustusandjate ja autoremondiettevõtete (Lisa 20). 2012. aastal on kogutud kindlustusandjalt j a autoremondiettevõtelt tarkvara kasutamise litsentsitasudena 297,1 tuhat eurot, sh koolitus- ja projekti haldamiskulude katteks 12,0 tuhat eurot.

Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 299,9 tuhat eurot).

Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega

Seotud isikuteks loetakse (sulgudes vastavad tehingute aluseks olevad lepingud vms suhet reguleerivad dokumendid):

- ☞ nõukogu liikmed (nõukogu reglement)
- ☞ kindlustusseltsid (Liikluskindlustuse seadus, nõukogu otsused, edasikindlustuslepingud),
- ☞ juhtkonna liikmed (töö- ja teenistuslepingud) ning nende lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapärasest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

Juhtorganid

Juhatuse liikmete lepingute alusel maksti juhatusele tasu (koos maksudega) 2012. aastal 173,2 (2011: 161,3) tuhat eurot. Nõukogu liikmetele on samal perioodil makstud tasu koos maksudega summas 18,3 (2011: 19,4) tuhat eurot.

Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL)

Juhatuse liikmed Mart Jesse ja Andres Piirsalu on ka EKsLi juhatuse liikmed. LKF ja EKsL tegutsevad ressursse ühiselt kasutades, millest tekib vajadus vastavate kulude jaotamiseks kahe finantseerimisallika vahel. Kulude jaotus on põhimõtteliselt läbi viidud järgnevalt:

töötaja kasutuse hindamine ja sellele vastavad tööjõukulud;

ülejäanud kulude jaotamine, lähtudes (rakendamise järjekorras): a) kulukandja 'päritolust', b) töötaja kasutuse (või vastavate tööjõukulude) proportsioonist, või c) võrdsest jagamisest.

2012 aastal on LKF ja EKsL omavahel arveldanud tegevuskulusid summas 102,7 (2011: 100,6) tuhat eurot.

Tabel 18.1 Tehingud LKFi liikmetega

saadud + tasutud -	liikme- maks	vahekohtu menetluse kulud	WinCab kasut. tasu	hüvitised (miinus regressid)	kahju- käsitlus- teenus	2012
IF	379 084	2 083	58 515	-10 373	0	429 308
SALVA	154 521	306	19 641	-33 940	-1 550	138 978
QBE	42 679	337	0	-12 326	-1 625	29 065
INGES	150 934	0	12 684	-8 228	0	155 390
ERGO	314 122	674	44 053	-40 771	-16 705	301 372
SEESAM	121 468	1 853	30 360	-3 201	-3 055	147 426
GJENSIDIGE	85 650	923	0	0	-195	86 378
BTA	118 234	0	16 383	0	0	134 617
RSA	138 000	306	16 315	-1 292	0	153 329
SWEDBANK	118 174	123	29 428	0	-195	147 529
kokku	1 622 866	6 604	227 379	-110 131	-23 325	1 723 392

saadud + tasutud -	liikme- maks	vahekohtu menetluse kulud	WinCab kasut. tasu	hüvitised (miinus regressid)	kahju- käsitlus- teenus	2011
IF	419 497	2 502	47 795	-10 136	0	459 658
SALVA	155 147	1 378	17 317	-25 367	-11 375	137 100
QBE	92 299	19	0	-17 071	-2 990	72 257
INGES	167 715	337	12 507	-5 349	-129	175 081
ERGO	321 883	918	48 066	-32 421	-29 185	309 261
SEESAM	128 669	306	31 838	0	-1 365	159 448
GJENSIDIGE	95 072	1 407	0	0	-650	95 829
BTA	90 840	765	14 863	0	-451	106 017
RSA	78 535	0	14 671	0	0	93 206
SWEDBANK	119 445	0	32 192	-535	-260	150 842
kokku	1 669 102	7 632	219 249	-90 879	-46 405	1 758 699

Tabel 18.2 Nõuded ja kohustused seotud osapooltega

	nõue 31.12.2012	kohustus 31.12.2012	nõue 31.12.2011	kohustus 31.12.2011
IF	27 315	2 199	56 582	3 180
SALVA	13 499	48	14 313	2 925
QBE	2 992	1 446	8 289	3 301
INGES	11 443	-849	15 433	2 873
ERGO	18 601	10 859	22 992	13 999
SEESAM	8 175	195	10 403	0
GJENSIDIGE	5 945	0	8 021	65
BTA	13 014	0	7 843	0
RSA	12 369	0	6 612	0
SWEDBANK	9 059	0	9 142	0
EKsL	16 075	0	28 123	0
kokku	138 487	13 898	187 753	26 343

Kohustuste hulgas on eraldiste koosseisus kajastatavaid kohustusi perioodi lõpu seisuga 12,3 (2011: 19,2) tuhat eurot.

Lisa 19. Tingimuslikud kohustused

Juhatuse liikmete kompensatsioon

Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga, seisuga 31.12.2012 oleks nimetatud summa suurus koos maksudega 68,9 (2011: 68,9) tuhat eurot.

Maksurevisjoni võimalik mõju

LKFis ei ole viimastel aastatel läbi viinud maksurevisjoni. Maksuhalduril on õigus kontrollida LKFi maksuarvestust kuni kuue aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendava maksusumma koos intressidega ning trahv. LKFi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksurevisjoni tulemusena tekkida LKFi oluline täiendav maksusumma.

Lisa 20. WinCABASE litsentsileping

Rootsi ettevõttega Consulting AB Lennermark & Andersson sõlmiti 3. juulil 2008 taastusremondi normeerimistarkvara WinCABAS litsentsileping. Litsentsilepingu pikkus on kolm pluss kaks aastat ning lepinguline tasu sel perioodil on ca 1 miljonit eurot. Projekti finantseerivad tarkvara kasutavad remondiettevõtted ja kindlustusandjad, s.t liikluskindlustuse garantiifondi vahendeid selleks sisuliselt ei kasutata.

Sõlmitud leping annab muuhulgas LKF-ile litsentsi järgnevatele õigustele tarkvara kasutamisel:

- ☞ tarkvara kasutada;
- ☞ ainuõiguse Eesti piires tarkvara kasutajatele turustada, paigaldada, väljaõpet korraldada, jagada ja tarkvara kasutusõigustele litsentse väljastada;
- ☞ määrata tarkvarale eeltoodu kohaselt litsentsidega seotud hind.

Tulenevalt lepinguga saadud õigustest ja kohustustest on lepinguline suhe Consulting AB-ga kajastatud kasutusrendina.

Aruandeaastal on Consulting AB-le makstud lepingulist litsentsitasu 288,7 tuhat eurot, väljaminekud kasutajate koolitusele 437 eurot. Kindlustusandjatelt ja autoremondiettevõtelt on tarkvara kasutamise litsentsi tasudena kogutud 297,1 tuhat eurot, sh projekti haldamiskulude katteks 12,0 tuhat eurot. LKFi kulud nimetatud tarkvara kasutamise litsentsile olid 6,5 tuhat eurot.

Lisa 21. Kõrgendatud kindlustusmaksete kogumine läbi Lepinguta sõidukite menetluse (LSM)

LKF algatab lepinguta sõiduki menetluse, kui sõiduk on liiklusregistris registreeritud ja selle sõiduki suhtes ei ole mõistliku aja jooksul kindlustuslepingut sõlmitud. Menetluse algatamisel saadab LKF sõiduki omanikule palve kindlustusleping sõlmida. Kui sõiduki omanik ei sõlmi liikluskindlustuse lepingut või ei korrasta liiklusregistris andmeid, siis on sõiduki omanikul kohustus tasuda LKFile kolmekordne keskmine kindlustusmaks aja eest, mil leping oli seadust rikkudes sõlmimata.

2012. aastal otsustas LKF juurutada praktika, mille kohaselt kantakse kannab LKF otstarbekuse kaalutlusel maha lepinguta sõidukite menetluse nõuded, kui

- ☞ nõude kohtuvälise sissenõudmise võimalused on ennast ammendanud ja vaatamata korduvatele meeldetuletustele ei ole võlgnik nõuet tasunud või ei ole õnnestunud võlgnikuga kontakti saada ja
- ☞ nõude sissenõudmiseks tuleb pöörduda kohtusse ja nõude sissenõudmise kulud ületavad eeldatavaid tulusid.

Eeltoodust tulenevalt on 2012. aastal mahakantud nõuete hulk märkimisväärselt suurenenud.

LSMi toimingud perioodis	2012		2011	
	tk	summa	tk	summa
algatatud LSM menetlusi	16 901		17 412	
lõpetatud menetlusi sh	16 521		13 675	
leping sõlmitud	12 148		8 050	
liiklusregistris andmed korrastatud	4 373		5 625	
esitatud teateid *	16 095		17 072	
esitatud nõudeid	12 841	622 033	10 080	520 025
laekunud nõudeid	4 146	144 755	3 705	143 939
maha kantud või tühistatud nõudeid	16 137	867 280	2 148	123 622

*osad LSMi menetlused peatatakse vahetult peale nende loomist (st teadet ei esitata), kuna sõiduki omaniku aadress ei ole teada vmt.

Aruandeaasta lõppsaldo ning hinnang nõuete väärtusele on toodud Lisa 7 tabelites ja Lisa 3, lk 21.

Lisa 22. Bilansipäevajärgsed sündmused

UAB DK „PZU Lietuva“ Eesti filiaal (registrikood 12378577) võeti juhatuse 6. märtsi 2013. a otsuse alusel LKF i liikmeks, kes alustab eeldatavalt liikluskindlustuse pakkumist 2013 teisel poolaastal.

2013.a. märtsis lõpetab teenuste osutamise QBE Insurance Europe Ltd. Eesti filiaal, kuid jääb edasi LKF liikmeks. Aruande koostamise ajaks ei ole lõplikult teada, kuidas korraldatakse kahjukäsitluse protsess peale kontori sulgemist. LKF jälgib olukorda ja üritab vältida kahjukäsitluse ümberkorraldamisega kaasnevat negatiivset mõju klientidele ja liikluskindlustuse süsteemile tervikuna.

4 SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond nõukogule

Oleme auditeerinud MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2012, koondkasumi aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 6 kuni 33.

Juhtkonna kohustus raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitikate asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond finantsseisundit seisuga 31. detsember 2012 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 27. märts 2013

/digitaalselt allkirjastatud/

Taivo Epner

Vandeaudiitori number 167

KPMG Baltics OÜ

Auditiorettevõtja tegevusluba nr 17.

Narva mnt. 5, Tallinn 10117

5 MTÜ EESTI LIIKLUSKINDLUSTUSE FONDI MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

EMTAK	Tegevusala	2012	2011
46141	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine sh arvutite ja arvutitarkvara vahendamine	297 146	284 407
65121	Kahjukindlustus	127 955	192 378
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus	1 590	3 227
		426 691	480 012

Planeeritavad tegevusalad aastaks 2013:

EMTAK	Tegevusala
46141	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine sh arvutite ja arvutitarkvara vahendamine
65121	Kahjukindlustus
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus